

Sympati för Moskva – Indiens svåra balanseringskonst i korselden mellan Ryssland och Väst

Samuel Neuman Bergenwall

Ukrainakrisen riskerar att rubba grundförutsättningarna för Indiens säkerhetspolitik. Indien balanserar mellan Ryssland och Väst, men uppvisar förståelse för Moskvas perspektiv. Global blockpolitik med fastare konturer, såsom starkare rysk-kinesiska relationer, kan emellertid få Indien att sakta röra sig ”västerut”.

Ukrainakrisen utgör en utmaning för Indiens säkerhetspolitik och tvingar New Delhi till en komplicerad balansakt mellan Ryssland och Väst. För att undvika att stöta sig med någon part valde Indien länge att inte kommentera utvecklingen i Europa. Sent omsider tog Delhi bladet från munnen och förespråkade en fredlig lösning, men uttryckte även förståelse för Rysslands ”legitima säkerhetsintressen”.

Indien, som utvecklar allt starkare band till Väst, har ett omfattande försvarsindustriellt samarbete med Ryssland. Indien delar även Rysslands syn på intressefärer och en multipolär världsordning samt önskar att Washington går Moskva till mötes om säkerhetsordningen i Europa, så att USA kan prioritera Kina. Samtidigt menar indiska analytiker att två block inom världspolitiken – ett USA-lett och ett rysk-kinesiskt – håller på att konsolideras, vilket riskerar att begränsa Indiens manöverutrymme internationellt.

Detta memo analyserar hur Indien förhåller sig till de spända relationerna mellan Ryssland och Väst. Först beskrivs Indiens officiella respons samt indiska säkerhetsanalytikens perspektiv. Därefter redogörs för Indiens hållning mot bakgrund av landets strategiska principer och faktiska relationer med Ryssland och

västerländska stater. Avslutningsvis diskuteras vad Ukrainakrisen betyder för Indien samt hur indiska ställningstaganden kan komma att påverka Sverige och Europa.

Indisk försiktighet och förståelse för Ryssland

Den 28 januari 2022 uttalade sig Indien om Ukrainakrisen – då enbart i en mening och i generella ordalag: Indien vill se ”en fredlig lösning av situationen genom oavbrutna diplomatiska ansträngningar”.¹ Indien har dock som icke-permanent medlem i FN:s säkerhetsråd och som del av Quad-samarbetet blivit tvunget att artikulera sin position något mer i detalj.

Den 31 januari besökte Rysslands vice utrikesminister Sergey Vershinin Delhi för att konsultera om samarbete i FN:s säkerhetsråd och informera om Rysslands syn på Ukraina och Nato.² Samma dag ägde en omröstning rum i en procedurfråga i FN:s säkerhetsråd – huruvida ett möte om Ukraina skulle hållas öppet (vilket USA begärde) eller vara slutet (vilket Ryssland krävde). En majoritet av staterna (tio) röstade för att mötet skulle hållas öppet, vilket gjorde att det amerikanska förslaget gick igenom. Kina var den enda stat vid sidan om Ryssland som röstade mot förslaget, medan Indien lade ned sin röst. Samtidigt som den nedlagda rösten undvek att provocera USA allt för mycket, skickade den samtidigt en positiv signal till Ryssland. Under mötet utvecklade också Indien sin position om Ukraina: ”Indiens intresse är att nå en lösning som kan leda till omedelbar nedtrappning av spänningar och som tar hänsyn till alla länders [läs: även Rysslands] legitima säkerhetsintressen.”³

Indiens hållning i Ukrainafrågan under BJP överensstämmer med tidigare policy från 2014 då Kongresspartiet var i regeringsställning. 2014 talade den dåvarande säkerhetsrådgivaren, Shivshankar Menon, om vikten av ”oavbrutna diplomatiska ansträngningar”, men också om att ”det finns legitima ryska och andra intressen inblandade”.⁴ En liten nyansskillnad till trots är andemeningen i uttalanden då som nu densamma.

Perspektiv inom det indiska säkerhetsetablissemang

Trots indiska diplomaters ovilja att lägga ut texten om Ukraina går det att skönja motiven bakom Indiens hållning genom att studera kommentarer i media. Nedan analyseras nio artiklar av indiska forskare från utrikes- och säkerhetsetablissemang – sju av C Raja Mohan (en röst som ofta reflekterar indiska regeringens perspektiv) samt en vardera av Rajesh Rajagopalan och Harsh V. Pant.⁵ Artiklarna publicerades mellan december 2021 och mitten av februari 2022.

Utifrån Mohans artiklar går det att urskilja en rad perspektiv som sannolikt funnits med i bakgrundsdiskussionen vid utformandet av den indiska positionen:

Säkerhetsläget i Europa har stor påverkan på Indien, men Delhi kan inte direkt påverka utvecklingen i Ukraina.

Enligt Mohan har ”Indien ett mycket större intresse i den avlägsna europeiska krisen än vad uppträdandet tyder på.”⁶ Å enda sidan ”erkänner Indien idén om en intressesfär som Rysslands sägs vilja ha”, å andra sidan resulterar ”Moskvas underminerande av Ukrainas territoriella integritet [...] i djupt obehag i New Delhi”. Eskalering i Ukraina skulle dessutom få energipriser och inflation att rusa, vilket skulle ha negativa effekter på Indiens ekonomiska återhämtning efter pandemin.⁷ Säkerhetsläget i Europa har även mer fundamentala effekter på indisk strategi (se nedan).

Indien bör vidmakthålla nära relationer till Ryssland. Trots att Indien successivt fördjupar banden till Väst för att balansera Kina, behöver, enligt Mohan, de historiskt nära relationerna till Moskva underhållas. Ryssland har varit en viktig aktör i moderna Indiens utveckling – inte minst under det kalla kriget – och fortsätter vara det i dag. Trots de

reella utmaningar som relationerna mellan Indien och Ryssland står inför, bör Delhi ändå försöka ”hålla en gammal romans vid liv”.⁸ Indien bör dock inte fokusera på att utveckla de starka militärstrategiska banden, utan fokusera på de underutvecklade ekonomiska relationerna.⁹ Att Indien skulle överväga sanktioner mot Ryssland synes alltså vara uteslutet.

Den förändrade geopolitiken är gränssättande för samarbetet mellan Ryssland och Indien. Mohan erkänner att friktionerna mellan Indien och Ryssland har tilltagit under senare år, i frågor som rör Afghanistan, Pakistan och Indopacifiska regionen, men framför allt på grund av omstruktureringen av den globala stormaktspolitiken: att Indien närmar sig Väst medan Ryssland omfamnar Kina. Den stora utmaningen för den indisk-ryska relationen är att ”Delhi och Moskva har problem med den andres bästa vänner [Washington respektive Peking]”.¹⁰ I själva verket har ”Delhis kärleksaffär med Washington aldrig varit så intensiv som i dag”, medan ”Moskvas omfamning av Peking är närmare än någonsin”.¹¹

Ukrainakrisen visar att intressesfärer är här för att stanna och instrument för att reglera stormaktsrelationer, såväl i Europa som i Asien. För att Europa ska stabiliseras krävs, enligt Mohan, kompromisser om överlappande intressesfärer, vilket tyvärr betyder att mindre stater hamnar i kläm, och tvingas betala ett högt pris, såsom Ukraina. Men för att undvika eskalering av stormaktskonflikten i Europa måste ”Ukraina [...] åtminstone acceptera förlusten av Krim”.¹² Mohan hänvisar vidare till Grahams Allisons tes att regionala intressesfärer tillhör en multipolär världsordning och erkänner öppet att Indien anser sig ha en egen intressesfär: ”Skyddandet av Indiens sydasiatiska intressesfär [...] har varit ett av de mest varaktiga elementen i det självständiga Indiens utrikespolitik”.¹³ På ett liknande sätt som Rysslands intressesfär beskurits av USA, riskerar Indiens inflytande i Sydasiens att avta på grund av Kinas expansion, menar Mohan. Indien bör framför allt bli skickligare på att hantera sina mindre grannländers oro, ”men om Indiens grannar går för långt, säg, när det gäller att spela ’Kina-kortet’ mot Delhi, så inbjuder det till Indiens intervention i deras interna affärer.”¹⁴

Indien drömmer om en ”reverse Kissinger”, det vill säga att USA går Ryssland till mötes för

att mer effektivt kunna hantera Kina. Det indiska synsättet påminner om ”reverse Kissinger”, som bland annat artikuleras i en rapport av Atlantic Council med anonym författare (och som alluderar till George Kennans *Long Telegram*).¹⁵ Enligt Mohan skulle ”försoning mellan Väst och Ryssland göra det mycket enklare för Indien att hantera sina egna säkerhetsutmaningar” och länkar europisk och asiatisk säkerhet: ”Delhi vet att stabilisering av den asiatiska maktbalansen kommer att vara svår utan samarbete mellan USA och Ryssland i Europa. Om Moskva [...] fördjupar sina allt närmare relationer med Peking kommer det att bli mycket svårare att förhindra kinesisk dominans över Asien.”¹⁶ Den indiska ”bedömningen [är] att Rysslands neutralitet, om inte stöd, är kritisk för att balansera Kina i öst.”¹⁷ I januari tvingades den tyske marinchefen Kay-Achim Schönbach att avgå efter uttalanden i Indien om bland annat vikten av att kompromissa med Ryssland för att kunna hantera Kina: ”I indiska öron [...] är Schönbachs kommentarer [...] förankrade i sunt förnuft, menar Mohan.”¹⁸

Ukrainakrisen förstärker den globala blockpolitiken, gör det svårare för Indien att bevara sitt handlingsutrymme och kan bidra till närmare indisk-västliga relationer. Mohan menar att två block i världspolitiken – ett västligt och ett rysk-kinesiskt – håller på att konsolideras. Rysslands och Kinas agerande har möjliggjort för USA att stärka Nato i Europa och koalitioner i Asien, såsom Aukus. Putins och Xis gemensamma uttalande i samband med OS i Peking är en indikation på att ett motsatt block håller på att formeras, menar Mohan. Blockpolitikens allt fastare former utgör en utmaning för indisk nuvarande strategi.¹⁹ Om krisen i Ukraina eskalerar ”skulle Indiens position begränsas ytterligare”.²⁰ För Mohan innebär de förändrade maktkonstellationerna globalt att Indien lutar sig allt mer mot Väst: ”I och med att stormaktspolitikens återkomst sammanfaller i tid med Indiens förvärrande relationer med Kina står Delhi nu närmare Väst än någonsin.”²¹

Rajagopalan och Pant är inne på samma spår. Rajagopalan menar att Indiens önskan att USA stärks och Kina försvagas går stick i stäv med Moskvans intressen – och gör att sprickan mellan Indien och Ryssland vidgas. Indien bör vidare, enligt Rajagopalan, sluta drömma om att USA

ska försonas med Ryssland och istället acceptera verkligheten som den är och agera därefter genom att tunna ut de försvarsindustriella banden till Moskva.²² Pant uppfattar krisen i Ukraina som en stormaktskonflikt om Europas säkerhetsordning, och menar att ”ju mer Väst isolerar Ryssland, desto närmare kommer relationerna mellan Moskva och Peking att bli”.²³ Detta ”innebär enorma utmaningar för ett land som Indien”, som ser Kina som sin stora strategiska utmaning.²⁴ Pant menar vidare att konflikten mellan Väst och Ryssland och vänskapen mellan Kina och Ryssland är långsiktiga trender som Delhi inte kan blunda för.²⁵

Trots att de indiska analytikerna inte är helt samstämmiga i sina analyser av det skärpta säkerhetsläget i Europa, går det alltså att skönja mönster och teman inom indiskt tänkande som i olika grad kan ha påverkat landets policy.

Oberoende realpolitisk strategi med dubbla förankringar

Indiens hållning i Ukrainafrågan kan förstås mot bakgrund av landets övergripande strategi och utvecklingen av relationer till Ryssland respektive Väst.

Principerna för Indiens övergripande strategi har i stort varit konstanta sedan 1950-talet: att sträva mot en mittenposition i det internationella systemet och nyttja relationerna till alla betydande stater (i såväl öst som väst) i syfte att bli en stormakt, att skydda sin handlingsfrihet, samt att hantera den strategiska rivalen Kina och den taktiska utmaningen Pakistan. Medan kontinuitet kännetecknar principerna för indisk strategi, har semantik och kursen på operativ nivå varierat i takt med skiftande maktbalanser och ändrade säkerhetsutmaningar. Förr beskrevs den indiska strategin framför allt i termer av ”non-alignment”; i dag är ”multi-alignment” och ”strategic autonomy” mer frekvent använda termer.²⁶

Efter självständigheten 1947 utvecklade Indien relationerna till Västeuropa, Amerika och Ryssland parallellt, och kunde med trovärdighet tala om alliansfrihet. I och med Kissingers framgångsrika diplomati i början av 1970-talet – att via Pakistan knyta Kina närmare USA – kände sig Indien nödgat och tvunget att vända sig till Sovjetunionen. Det trehövdade hotet – från Kina, Pakistan och USA – behövde balanseras, vilket ett

---

fördrag med Sovjet 1971 kunde bidra till. Indiens försvarsmakt kom under de följande åren att bli allt mer beroende av rysk försvarsmateriel, även om viss diversifiering mot Europa (Frankrike, Tyskland, Sverige) ägde rum under 1980-talet.

Sovjetunionens sammanbrott innebar en chock för indisk säkerhetspolitik, och fick New Delhi att justera sin kurs mot ”mitten”, bland annat genom att fördjupa relationer till Väst.

Relationerna med USA förblev dock frostiga till mitten av 00-talet då Washington understödde Indiens ambition att bli en erkänd kärnvapenmakt. Därefter har Indien och USA sakta men säkert utvecklat relationerna, såväl ekonomiskt som militärt. Den årliga marinövningen Malabar och samarbetet inom Quad är två uttryck för den allt starkare relationen. Indien har dessutom skrivit under en rad säkerhetsrelaterade avtal med USA som kan möjliggöra fördjupat militärt samarbete. Trots detta är Indiens försvarsmateriel-samarbeten med USA fortfarande relativt begränsade.

I fråga om försvarsindustriella samarbeten har Frankrike lyckats bättre. Paris är, vid sidan om Moskva, Delhis närmaste försvarsindustriella samarbetspartner. Indiens marin håller på att ta nya franska attackubåtar (Scorpène) i tjänst, medan flygvapnet beslutat att anskaffa det franska stridsflyget Rafale. Överlag följer Indiens relationer till EU och västeuropeiska stater en positiv utvecklingskurva.

Samtidigt som Västs relationer med Indien utvecklades under 00-talet upplevde de indiska-ryska relationerna en renässans. Under Putins tid vid makten har en lång rad försvarsindustriella uppgörelser realiserats, som innebär att Indien – världens största importör av krigsmateriel – fortfarande är starkt beroende av ryska militära plattformar, system och teknologier. Armén förlitar sig på ca tusen ryska stridsvagnar och flygvapnet på sina ca 250 Sukhoi Su-30MKI. Marinen använder ett ryskt hangarfartyg, medan stora delar av ubåtsflottan och ett halvt dussin fregatter har ryskt ursprung. Enligt vissa bedömningar kommer i dag ca 85 procent av Indiens militära utrustning från Ryssland, en nivå högre än under kalla kriget.²⁷ Trots de senaste årens fördjupade relation med USA finns det lite som tyder på att Indien kommer att dra ned på de försvarsindustriella banden till Moskva – snarare det omvända. Till exempel ska Indien leasa en ytterligare kärnenergidriven ubåt och

har nyligen anskaffat luftvärnsrobotsystemet S-400, trots hot om amerikanska sanktioner.

Indien har alltså strategiska förankringar i både Väst och Ryssland, vilket är i linje med landets säkerhetspolitiska balanserande. Att Indien förhåller sig försiktigt i frågan om Ukraina och uppvisar viss sympati för Moskvas position är således inget att förvånas över. Även om Indien skulle vilja minska beroendet av Ryssland är det inget som kan ske över en natt, utan måste bli en lång och utdragen process. Indien kan inte av materielförsörjningsskäl hastigt dra ned på det strategiska samarbetet med Ryssland utan att försvarsmakten skulle ta skada.

Slutsatser och säkerhetspolitiska implikationer

Indien saknar reellt inflytande över krisen i Ukraina, men påverkas av dess geopolitiska effekter, såsom en fastare blockpolitik, en skarpare rysk-västlig polarisering och en starkare kinesisk-rysk axel. Det överlag positiva säkerhets-klimat som rådde efter kalla krigets slut gynnade Indiens ”multi-alignment-strategi” och gjorde det möjligt för landet att fördjupa banden till både Ryssland som Väst. Geopolitikens återkomst innebär emellertid att Indien får det allt svårare att nyttja sin roll som balansspelare i det internationella systemet. En värld delad i block går stick i stäv med strategin om ”multi-alignment” och visionen om en multipolär värld.

Det är uppenbart att Indien i dag har fler gemensamma säkerhetsintressen med USA och Västeuropa än med Ryssland – framför allt när det gäller att balansera Kinas makt, skydda havsrätten och motverka en asiatisk och global säkerhetsordning med kinesiska förtecken. Om spänningarna mellan Ryssland och Väst håller i sig och samarbetet mellan Ryssland och Kina fördjupas, hamnar Indien allt mer i ett läge som påminner om situationen i början av 1970-talet. Då valde Indien att sluta ett nära strategiska band med Sovjetunionen för att balansera USA:s närmare band till Kina. Utifrån samma realpolitiska balanslogik skulle Indien av i dag kunna fördjupa banden till USA för att balansera Rysslands närmare band till Kina. Indiens strategiska principer, nuvarande säkerhetspolitiska kurs och starka beroende av rysk

---

försvarsmateriel gör dock att en kursjustering på intet sätt är självklar. Någon hastig omsvängning av indisk strategi är inte heller sannolik. Om inget revolutionerande händer, såsom plötsligt töväder mellan Kina och Indien, pekar dock mycket mot att Delhi fortsätter fördjupa samarbetena med USA och västeuropeiska stater, liksom inom Quad-kretsen, men samtidigt irritera Väst genom fortsatt försvarsindustriellt samarbete med och sympati för Ryssland. Om Indien på sikt ska kunna vara en trovärdig partner till Väst krävs en omläggning av indisk säkerhetspolitisk praxis med tydliga tecken på minskat beroende av Ryssland. Om Indien fortsätter att lägga fler ägg i den ryska korgen – såsom fallet S-400 indikerar – kan USA:s stöd till Indiens framväxt som stormakt vara kontraproduktivt för Europa. Tuffare amerikanska sanktioner mot länder som köper rysk försvarsmateriel skulle samtidigt vara ett hårt slag mot Indien, som hoppas på undantag och förståelse från Washington. USA ser ett värde av att ha Indien som en partner för att hantera Kina. Efter den indisk-kinesiska konfrontationen längs den omtvistade landgränsen sommaren 2020 står dock Washington och Indien närmare varandra än någonsin i fråga om förhållningssätt till Kina.

Trots att Indien inte påverkar säkerhetsläget i Europa i dag, kan det mycket väl göra det på sikt.

Den framväxande stormakten Indiens strategiska val – mellan att luta sig mot Ryssland, eller mot USA alternativt att utmejsla en oberoende position – kommer sannolikt ha inverkan på utformningen av morgondagens världsordning, och därmed också på svensk och europeisk säkerhet. Indien är en potentiell partner för Väst när det gäller att upprätthålla den regelbaserade världsordningen och skydda demokratin. Indiens hållning är dock ofta paradoxal och inte sällan i strid med europeiska småstaters intressen. Indien är världens största demokrati, samtidigt har regeringen tagit steg mot att begränsa medborgliga fri- och rättigheter i. Landets utrikespolitik är också intressebaserad, snarare än värdeorienterad. Indien talar vidare om visionen om en kärnvapenfri värld, men utvecklar själv en nukleär triad; man talar om internationell rätt och statens suveränitet, men accepterar i praktiken intressesfärer. Dessutom betonar Indien vikten av att hantera Kinas agerande, men till priset av en kompromiss med Ryssland om säkerhetsordningen i Europa.

Alla paradoxer och intressekonflikter till trots är Indien en för viktig aktör för att motarbeta eller negligera. Den förändrade geopolitiken kombinerat med konstruktiv dialog och tidens tand kan mycket väl resultera i att Väst och Indien närmar sig varandra ytterligare, åtminstone säkerhetspolitiskt. ■

Samuel Neuman Bergenwall

Förste analytiker, projektledare, Asien- och Mellanösternprojektet

Slutnoter

1. Government of India, Ministry of External Affairs, "Transcript of Virtual Weekly Media Briefing by the Official Spokesperson", 2022-01-28. <http://mea.gov.in/media-briefings.htm?dtl/34776/transcript+of+virtual+weekly+media+briefing+by+the+official+spokesperson+january+28+2022+28+2022> (hämtad: 2022-02-16).
2. The Embassy of the Russian Federation in the Republic of India, "Deputy Foreign Minister Sergey Vershinin's remarks following the Russian-Indian consultations on multilateral issues", 2022-01-31. https://india.mid.ru/en/news/deputy_foreign_minister_serгей_vershinin_s_remarks_following_the_russian_indian_consultations_on_multilateral_issues (hämtad: 2022-02-16)
3. The Indian Express, "At UNSC meet on Ukraine, India walks the tightrope", 2022-02-01. <https://indianexpress.com/article/india/at-uns-c-meet-on-ukraine-india-walks-the-tightrope-7750440> (Hämtad: 2022-02-16)
4. The Times of India, "Russian interests in Ukraine's Crimea 'legitimate', India says", 2014-03-08. <https://timesofindia.indiatimes.com/india/russian-interests-in-ukraines-crimea-legitimate-india-says/articleshow/31638375.cms> (Hämtad: 2022-02-16).
5. Mohan, C. Raja, "Putin's visit must be used to realise the potential of India-Russia ties", *The Indian Express*, 2021-12-07. <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/russian-president-vladimir-putin-india-visit-pm-modi-agenda-7657862> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "Why the Russia-West equation matters to India", *The Indian Express*, 2021-12-21, <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/why-the-russia-west-equation-matters-to-india-7682639> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "What lessons does Ukraine offer South Asia?", *The Indian Express*, 2022-01-04. <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/us-russia-talks-europe-stability-ukraine-south-asia-lessons-7704717> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "Understanding the Eurasian turmoil", *The Indian Express*, 2022-01-12. <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/understanding-the-urasian-turmoil-7716710> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "India's challenge in European geopolitics", *The Indian Express*, 2021-01-25. <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/c-raj-mohan-writes-indias-challenge-in-european-geopolitics-7739874> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "India and the Great Power rivalry", *The Indian Express*, 2022-02-09. <https://indianexpress.com/article/opinion/columns/india-china-us-relations-trade-sanctions-7761443> (Hämtad: 2022-02-16). Mohan, "India Has Its Own Ideas About Russia and Ukraine", *Foreign Policy*, 2022-02-07. <https://foreignpolicy.com/2022/02/07/india-russia-ukraine-modi-putin> (Hämtad: 2022-02-16). Pant, Harsh V., "The Ukraine conundrum", *The Telegraph*, 2022-02-10. <https://www.telegraphindia.com/opinion/the-ukraine-conundrum-the-on-going-tussle-is-germane-to-the-geopolitical-mapping-of-future-europe/cid/1851241> (Hämtad: 2022-02-16). Rajagopalan, Rajesh, "Here's why India-Russia rift will deepen with Ukraine crisis. It's foolish thinking otherwise", *The Print*, 2022-02-07. <https://theprint.in/opinion/heres-why-india-russia-rift-will-deepen-with-ukraine-crisis-its-foolish-thinking-otherwise/823370> (Hämtad: 2022-02-16)
6. Mohan, 2022-02-07.
7. Mohan, 2022-02-07.
8. Mohan, 2021-12-07.
9. Mohan, 2021-12-07.
10. Mohan, 2021-12-07.
11. Mohan, 2021-12-07.
12. Mohan, 2022-01-04.
13. Mohan, 2022-02-07.
14. Mohan, 2022-01-04.
15. Anonymous, "The Longer Telegram: Toward a New American China Strategy", *Atlantic Council*, 2022-02-16. <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2021/01/The-Longer-Telegram-Toward-A-New-American-China-Strategy.pdf> (Hämtad: 2022-02-16).
16. Mohan, 2021-12-21.
17. Mohan, 2021-12-07.
18. Mohan, 2021-02-15.
19. Mohan, 2022-02-09.
20. Mohan, 2022-02-07.
21. Mohan, 2022-02-07.
22. Rajagopalan, 2022-02-07.
23. Pant, 2022-02-10.
24. Pant, 2022-02-10.
25. Pant, 2022-02-10.
26. Att det råder samsyn över partigränserna om strategiska principer (men nyansskillnader avseende operativ kurs) visar två nya böcker, av utrikesminister Jaishankar (BJP) respektive före detta säkerhetsrådgivare Menon (Kongresspartiet).
27. Sameer Lalwani & Tyler Sagerstrom (2021) What the India–Russia Defence Partnership Means for US Policy, *Survival*, 63:4, 149-182.

